

UYUŞTURUCU BAĞIMLILIĞI VE ZARARLI YÖNLERİ

Sattarova Gulmira Nasircan kızı

Namangan, Abu Ali İbn Sina'nın adındaki Halk Sağlığı Koleji'nde
Kıdemli Öğretim Görevlisidir.

Dipnot: *Sağlıklı yaşam tarzının önemi, madde bağımlılığının insan sağlığını, sosyal ve ekonomik yaşamı olumsuz yönde etkileyen bir faktör olduğu bilimsel ve pratik yönleriyle ele alındı.*

Anahtar kelimeler: *Sağlıklı yaşam tarzı, bağımlılık, zihinsel durum, manevi imaj.*

Bağımlılık, insanın maneviyatına aykırı, sosyal ve manevi durumunu tamamen bozan, tedavisi mümkün olmayan, çok tehlikeli bir hastalıktır. Uyuşturucuya alışmak ve bırakmamak bağımlılıktır. Bundan muzdarip olan kişi giderek daha fazla yorulur, duyguları sertleşir, manevi imajını kaybeder. Uyuşturucu bağımlıları genellikle yüzyılın vebası olan AIDS nedeniyle erken ölürlere [1.3].

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi'nin hazırladığı rapora göre her yıl yaygın ve tehlikeli olduğu değerlendirilen 75-80 ton uyuşturucu tüketicisine ulaşıyor.

Yasadışı uyuşturucu kaçakçılığı dünyanın en önemli güncel sorunlarından biri olmayı sürdürüyor. Afganistan'da üretilen eroin ve afyon, dünya pazarındaki afyon uyuşturucularının yüzde 85'ini oluşturuyor. Uluslararası uzmanların verdiği bilgiye göre afyon grubunda yer alan maddelerin dolaşımından elde edilen gelir 68 milyar ABD doları olup bunun 61 milyarı eroin kullanıcıları, 7 milyarı ise afyon kullanıcıları tarafından elde edilmektedir. Dünya çapında uyuşturucu bağımlılığı tedavi maliyetleri için toplam 200-250 milyar ABD dolarına ihtiyaç duyulmaktadır.

Afganistan'dan her yıl yaklaşık 900 ton afyon ve 375 ton eroin ihraç ediliyor. Çalışan her 10 Afgan'dan biri narkotik bitki yetiştiriciliğiyle uğraşmaktadır. Uzmanlara göre Rusya ve Avrupa'ya uyuşturucu transferinden elde edilen gelir 17 milyar dolar. Uzmanlara göre, 2001 yılında uluslararası güçlerin Afganistan'a gelmesinden sonra narkotik üretimi birkaç kat arttı. Uyuşturucu üretimi ve tüketimi ile mücadelenin beklenen sonuçları vermediği görülmektedir.

Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi, yaklaşık 230 milyon insanın, yani 15 ila 64 yaş arası dünya nüfusunun yüzde 5'inin, hayatlarında en az bir kez yasa dışı uyuşturucu kullandığını tahmin ediyor. Dünya nüfusunun %0,6'sı, yani yaklaşık 27 milyon kişi, eroin ve kokain bağımlılığı çeken "sorunlu bağımlılardır" [5.1-6]. Özbekistan ve Orta Asya bölgesindeki uyuşturucu durumunu olumsuz etkileyen temel faktör, Afganistan'da afyon ve eroin uyuşturucu üretiminin devam etmesidir.

Afgan afyonu yüzünden dünya çapında her yıl 100.000 kişi ölüyor. Bugün eroin dünya uyuşturucu pazarında en yaygın uyuşturucudur (yüzde 90). Uzmanlara göre durumun iyiye değil kötüye doğru değişmesi, soruna yaklaşımın değiştirilmesini ve sıkı önlemler alınmasını gerektiriyor. Aksi takdirde bazı ülkelerdeki eroin salgınının yarın tüm dünyayı kapsamayacağını kimse garanti edemez [3.84-93].

Narkotik ve uyuşturucu kaçakçılığı uluslararası arenada hâlâ en acil sorunlardan biri olmaya devam ediyor. BM'nin uyuşturucu ve uyuşturucu kaçakçılığıyla mücadeleye ilişkin raporu yayımlandı.

Dünya çapında 201 milyondan fazla insanın, yani gezegen nüfusunun %5'inin, en az bir kez çeşitli ilaç türlerini kullandığı belirtiliyor. BM'nin hazırladığı rapora göre dünya çapında her yıl 200.000 kişi uyuşturucu bağımlılığından ölüyor[6.688]. Bu, trafik kazalarında mağdur olanların sayısından 6 kat daha az ama endişelenmemek için hiçbir neden yok.

Uyuşturucu bağımlılığı artık gençlerin hayatını tehdit eden ciddi ve küresel bir sorun haline geliyor. Bu işe düşkünlük gençlerin hayatını etkiliyor ve birçok ülkede terörizme, gasplara ve daha birçok şeyin yaşanmasına neden oluyor. Araştırmalar uyuşturucu bağımlılığı ve madde bağımlılığı oranının son yıllarda hızla arttığını gösteriyor. En tehlikelisi ise gençler arasında artan eroin ihtiyacıdır. Uyuşturucu bağımlılığının insan sağlığını ve yaşamını etkileyen olumsuz yönleri aynı zamanda AIDS, yaralar, viral hepatitler ve tüberküloz gibi hastalıklara da neden olmaktadır[2.112]. Gençlerin yaşamlarını tehdit eden madde bağımlılığı tehdidine karşı mücadele için geniş çaplı çabaların sürdürülmesi ve daha da geliştirilmesi, herkesin bu çalışmaya dahil edilmesi ve "Sağlıklı yaşam tarzını destekliyoruz" sloganının toplumun ayrılmaz bir parçası haline getirilmesi gerekiyor. herkesin hayatı.

KULLANILMIŞ LITERATURE:

1. https://studylib.ru/doc/270512/opd.f.3_e-pidemiologiya
2. Ибрагимов Х.А. Сравнительная молекулярная характеристика штаммов *Helicobacter pylori*, распространенных в аральском регионе: Дисс. ... канд. мед. наук. - Т., 2012.
3. Сафина Д.Д., Абдулхаков С.Р., Абдулхаков Р.А. Эрадикационная терапия *Helicobacter pylori*: настоящее и будущее // Экспериментальная клиническая гастроэнтерология. - 2016. - №.135(11). - P. 84-93.
4. Beer-Davidson G., Hindiyeh M., Muhsen K. Detection of *Helicobacter pylori* in stool samples of young children using real-time polymerase chain reaction // *Helicobacter*. – 2018. – V.23. – №. 1. – P. e12450.
5. Brown R.L., Clarke T.B. The regulation of host defences to infection by the microbiota // *Immunology*. 2017. Vol. 150. № 1. P. 1–6.
6. Conlin V.S., Curtis S.B., Zhao Y., Moore E.D., Smith V.C., Meloche R.M., Finlay B.B., Buchan A.M. *Helicobacter pylori* infection targets adherens junction regulatory proteins and results in increased rates of migration in human gastric epithelial cells // *Infection and immunity*. – 2004. – V.72. – №. 9. – P. 5181–5192. 6. Feng Q., Chen W.D., Wang Y.D. Gut microbiota: an integral moderator in health and disease // *Front. Microbiol*. 2018. Vol. 9. ID 151. 7. Hatakeyama M. Oncogenic mechanisms of the *Helicobacter pylori* CagA protein // *Nature Reviews Cancer*. – 2004. – V.4. – №. 9. – P. 688–694.